

Prahan reissu: matkaraportti vaihdosta Tshekin teknilliseen yliopistoon

Johdanto

Vietin puolivuotta Tshekin teknillisessä yliopistossa CTU:ssa tai paikallisille CVUT:essa, Prahassa. Opiskelu alani Suomessa on energiatekniikka, mutta olin vaihtoni aikana Konetekniikan osaston alaisuudessa, sillä energiatekniikka ei ole oma alansa siellä. Kurssini olivat puolet konetekniikan ja puolet sähkötekniikan alaisuudessa. Lukuvuosi alkoi 24. syyskuuta ja loppui virallisesti 6. Helmikuuta, mutta omalta osaltani kaikki työni oli tehty jo 18. tammikuuta, ja osa Erasmus-opiskelijoista onnistui hoitamaan kaikki tenttinsä oli ennen joulua. Paikalle saapumista suositeltiin pari päivää ennen orientaation alkua, jota suosittelen koska se antaa aikaa hankkia oleelliset kortit ja paperit ja tutustua kaupunkiin.

Saapuminen Prahaan

Olisin ollut täysin hukassa ilman Michalia. Paikalliset yliopistot järjestävät vaihtareille niin sanotun Buddyn, joka toimii tuutorin tavoin. Buddy-järjestelmään tulee ilmoittautua etukäteen tekemällä pieni profiili, josta vapaaehtoiset valitsevat itselleen kaverin opastettavaksi. Minulle sattui tietotekniikan opiskelija ja kielimies Michal, johon olin jo hieman yhteydessä ennen lähtöäni. Suosittelen järjestelmää kaikille, sillä olisin ollut aika pihalla ilman häntä. Michal tuli lentokentälle vastaan mukanaan minulle tölkki radleri olutta ja pussi Tshekkiläistä pullaa. Hän neuvoi minulle julkisen liikenteen lippu systeemin, joka Prahassa on erinomainen ja lähdin hänen johdolla asuntolalleni. Julkisten lippuista neuvoin, että kannattaa ottaa aluksi päivän lippu, sillä kun paikalliset opiskelijapaperit ovat kunnossa, saa pitkänvälin lippuja paljon halvemmalla. Sama lippu toimii kaikkiin julkisiin ja julkinen liikenne toimii erittäin hyvin koska kommunismin aikana ei yksityisautoilua voitu pahemmin harrastaa.

Asuntola

Kävimme pyörähtämässä yliopiston kautta, jota emme kuin katsoneet ulkoa ja jatkoimme bussilla asuntolalleni, joka sijaitsi Strahovissa, Prahan korkeimmalla mäellä. Michal nimesi paikan kommunismin monumentiksi ja mäkeä kruunasikin halkeilevasta betonista rakennettu jättimäinen hylätty neuvostoaikainen stadioni. Asuntola oli samaa vuosimallia ja itselleni iski oman kerrostaloni sisään astuessa flashbäckkejä Vekaranjärvestä. Rehellisesti asuntola oli suuri pettymys ja netissä ollut kuvamateriaali oli selvästi otettu asuntolan tuoreimmiten rempatusta talosta. Huone oli pieni, kaikki huone kalut erittäin kuluneet ja missään ei ollut jääkaappia. Minulle selvisi pian, että jos sellaisen halusi, tulisi opiskelijan se itse hankkia. Samoin huoneiden remontointi oli jätetty suurelta osin opiskelijoiden harteille. Myöhemmin samassa talossa asuneiden huoneita nähneenä voin sanoa, että ahkerimmat olivat tehneet omista pienistä kopeistaan hyvin nättejä ja kodikkaita, mutta omassa tapauksessani joku sankari oli koittanut maalata huoneen kaappeja uudelleen mutta ei selvästi ymmärtänyt maalarinteipistä mitään, sillä muovi matto on monesta paikasta pysyvästi tahrittu maalilla. Olin erittäin pettynyt alkuun.

Michal oli jälleen erittäin hyvä apu, sillä asuntolan henkilökunta ei puhunut lähes yhtään englantia, mutta hänen tulkkauksellaan sain paperit ja muut tiedot ja vuokran hoidettua ilman suurempaa hämminkiä. Kävimme syömässä asuntolan viereisessä ravintolassa ja tutustuin tsekkiläiseen ruokaan ja olueeseen, joihin molempiin reissuni aikana rakastuin. Michal vielä lähti kanssani kiertämään kaupungin keskustaa ja näytti minulle suurimmat maamerkit ja tärkeimmät paikat. Praha on maailman komein kaupunki, koska se välttyi hyvällä tuurilla pommituksilta toisessa maailmasodassa ja siten välttyi modernismilta, joka pilasi koko Euroopan arkkitehtuurin sodan jälkeen. Kaikki talot ja torit ja puistot ovat siellä vuosisatojen mittaa kertyneitä taideteoksia. Palattuani illalla neuvostohenkiseen asuntolaani pettymykseni siihen oli vain

kasvanut, mutta voin jälkikäteen todeta, että kaikkeen tottuu ja parin viikon jälkeen olin jo täysin Zen kolhuisten kaappieni ja maalintahraisen lattiani kanssa.

En koskaan lopulta ostanut jääkaappia, koska läheisen ruokalan opiskelijahintainen ruoka oli niin hyvää, että harvoin teki mieli laittaa ruokaa. Kun sää kylmeni, säilytimme ruokia ja juomia ikkunalaudalla. Tämä toimi hyvin, sillä talven aikana pakkasta oli hyvin harvoin ja lämpötila pyöri nollan maissa. Kesä myös jatkui pitkään ja vielä lokakuun lopulla nautimme välillä 20 asteen lämpötiloista. Strahov oli kuitenkin asuntoloista yleisen mielipiteen mukaan vanhin ja huonoin. Muutaman muun asuntolan sisältä nähtyäni olen samaa mieltä. Suosittelen muille menijöille, että älkää hakeko Strahoviin ja hakekaa aikaiseen, jotta saatte varmemmin haluamanne paikan.

Kämppis

Seuraavana päivänä saapui Zhi Yi. Pieni asuntola huone tosiaan tuli jakaa vielä kahden kesken. Onneksi Singaporessa puhutaan hyvää englantia ja tulimme nopeasti hyvin toimeen ja aloimme jakaa intti tarinoita. Päivällä Michal saapui asuntolalle mukanaan toinen opiskelija, jonka hän oli ottanut auttaakseen ja lähdimme Zhi mukanaamme kaikki hakemaan yliopistolta tärkeitä papereita. Oleellisiin kortteihin kuului: Paikallinen opiskelija kortti, ESN vaihto-opiskelija järjestön jäsenkortti, todistus opiskelusta julkisenliikenteen alennuksia varten, itse julkisen liikenteen käyttö kortti ja lisäksi käynti paikallisen terveydenhuolto järjestelmän toimistolla hyväksyttävässä eurooppalainen sairaanhoitokortti. ESN antoi myös selviytymisoppaan, Tshekkiläisen SIM-kortin ja T-paidan. Loppupäivän kiersimme ympäri kaupunkia jälleen nauttien kesäkelistä ja kaljasta.

Orientaatio

Viikonlopun jälkeen (jonka aikana muun muassa kiipesimme porukalla vuorelle) alkoi itse orientaatio viikko. Maanantaina kasaannuimme keskiaikaiseen kirkkoon, jossa meidät toivotettiin tervetulleiksi ja selitettiin kurssi-ilmoittautumiset, esiteltiin Tshekin kieli ja kulttuuri kurssia, Prahassa selviytymisen lyhyt oppimäärä, ESN jäsenyys, International Student Club (ISC) ja sen toiminta ja EU:n ulkopuolisille viisumi ja terveydenhuolto järjestelystä. EU:n kansalaisille terveydenhuolto oli tosiaan ilmaista kuten kaikille tshekeillekin. Meille kerrottiin myös urheilumahdollisuuksista ja kursseista yliopistolla, sekä pidettiin erittäin hyödyllinen luento kulttuurishokista, ja sen vähemmän puhutusta sukulaisesta kulttuuri väsymyksestä, joka iskee paljon myöhemmin. Koin itse lopulta molemmat, ja jälkimmäinen vaikutti syysmasennuksen kanssa paljon vaihdostani nauttimiseen.

Illalla oli kielioppimistapahtuma, joka tapahtui baarissa. Idea oli hauska: kiinnitimme paitaamme liput kielille, joita osasimme ja joita halusimme oppia ja ihmiset sitten etsivät yhteensopivan parin. Baari sen sijaan oli melkoinen räkälä, mutta opiskelija hintainen kai.

Tiistaina rekisteröidyimme omiin koulutusohjelmiimme. Oma luentoni oli erittäin lyhyt ja jäin melko pihalle paikallisten Moodle ja weboodi -vastaavien käytöstä. Jos kämppikseni ei olisi omalta koulutusohjelmaltaan saanut paljon parempaa koulutusta järjestelmistä olisin ollut hyvin pihalle niiden kanssa. Iltapäivällä meille esiteltiin ISC:n järjestämiä retkiä ympäri Tsekiä, jotka tapahtuisivat loppuviikon aikana. Suosittelen näitä erittäin paljon. Retki, jolle itse osallistuin orientaatioviikon lopulla Pohjois-Tsekin vuoristoon, oli todella hieno.

Keskiviikkona meillä oli "Prague Discovery Game", jossa meidät lähetettiin sattumanvaraisissa ryhmissä listan kanssa eri kaupungin osiin suorittamaan tehtäviä ja etsimään vastauksia kysymyksiin. Kun tarpeeksi vastauksia ja suorituksia oli saatu, etsittiin pelin järjestelmät ja saatiin seuraavan kaupungin osan lista. Peli oli erittäin hauska ja sattumanvaraiset ryhmät johtivat moniin uusiin ystävyksiin myös omalta osaltani. Samalla löysimme hieman paikkoja kaupungista, joita emme välttämättä olisi nähneet muuten. Hyvin

onnistunut peli, ainoa kehitysehdotus olisi lisätä peliin lisää alkoholia, vaikka listojen palautuspisteet olivatkin kaikki pubeja. Suosittelen kaikille menijöille, jos peliä järjestetään muinakin vuosina.

Loppuviikko koostui aikaisemmin mainitsemistani reissuista. Erittäin rahanarvoisia, vaikka maksullisia olivatkin.

Kurssit

Seuraavana viikkona alkoivat itse kurssit. Tekemäni learning agreement tosin menin uusiksi, kun puolia valitsemistani kursseista ei pidetty syystä tai toisesta. Jouduin viikon aikana keksimään äkkiä kaksi uutta kurssia, jotta opintopistemääräni säilyisi yli vaaditun 20 pisteen. Lopulta kurssini olivat seuraavat: Internal Combustion Engines -polttomoottori kurssi, Environmental Engineering-LVI-tekniikan kurssi, Czech language 0 -Tsekin kielen kurssi, Presentation Skills -esitystaito kurssi ja Power Machine Equipment -voimalaitostekniikan kurssi. Paikallisen kielen kursseja oli useita vaihtoehtoja. Käytännössä jokaisella koulutusohjelmalla tuntui olevan oma kurssinsa ja lisäksi ISC järjesti laajennutun kielikurssin niille, jotka halusivat oppia kunnolla kieltä, sekä selviytymis-tshekki kurssin niille, jotka halusivat oppia nopeat perusasiat. Tästä ei kuitenkaan saanut opintopisteitä. Niille ketkä jo osasivat slaavilaista kieltä, oli tarjolla erillinen kurssi kielten samankaltaisuuden takia. Omasta kurssistani voin sanoa, että se muistutti kovasti suomessa käymiäni kieli kursseja ja oli kielioppi painotteinen. En lopulta oppinut kovin paljoa kurssin aikana mutta kyse saattoi olla omasta motivaatiostani.

Kaikki kurssit kestivät koko lukukauden ajan, jota ei jaettu jaksoisin. Kurseilla tekemistä oli hyvin vähän. Harjoitustöitä oli vähän ja laskuharkkoja ei ollut minulla ollenkaan. Jätti minulle paljon vapaa aikaa mutta ei ainakaan oppimista edistänyt.

Urheilukurssit, joita yliopisto tarjosi, olivat erittäin hyviä ja vaihtoehtoja oli laidasta laitaan. Osassa kursseissa opetus tosin oli vain tshekiksi. Paikalliset opiskelijat ovat kuitenkin hyvin avuliaita ja tulkkasivat minulle oleelliset kohdat. Lisäksi en saanut niistä opintopisteitä, vaikka kuulin että paikalliset saavat niistä nopan per kurssi. Riippuu ehkä koulutusohjelmasta, tämä ei ikinä selvinnyt minulle. Kurssit ovat kaikki ilmaisia Erasmus-oppilaille.

Tentit

Tentti käytännöt vaihtelivat. Kurseistani yhdessä oli tentti, joka hoidettiin tunnilla. Toisessa tentti, johon piti ilmoittautua netin järjestelmässä ja hoidettiin pien ryhmissä toimistossa ja puolet tentistä tehtiin suullisesti. Kolmannessa kurssissa oli tunneilla tehtävää välikoetta. Neljännessä oli tentin sijaan esitys ja viidennessä kurssissa ei ollut tenttiä ollenkaan. Tästä päätelen, että mitään vakiintuneita käytäntöjä ei tenttien suhteen ollut, vaikka ilmoittautumisjärjestelmä netissä oli olemassa. Sama näkyi Moodlen käytössä. Eri koulutusohjelmilla oli eri Moodle järjestelmät ja osa kursseista ei käyttänyt Moodlea ollenkaan. Tenttikausi alkaa virallisesti vasta joululoman jälkeen, joka on 24.12-1.1. mutta kuten johdannossa mainitsin, Erasmus-opiskelijoille on mahdollista järjestää tenttejä ennen joulua.

Yhteenveto

Suosittelen Prahaan menoa tosin en välttämättä oppimista varten. Puitteet ovat hienot, kunhan asuntoasiat ovat kunnossa. Koulutusohjelmien välillä on paljon eroa, joten en voi kommentoida kuinka työlästä opiskelu menijälle saattaa olla. Suosittelen suodattamatonta Staropramen olutta ja maan sisällä matkailua, sekä ISC:n laajempaa tsekin kielen kurssia.